

Stichting Abc
Postbus 357
3440 AJ WOERDEN

K.v.K. Woerden
Nr. 41170098

BTW
Nr. NL806251165B01

Bankrekening
IBAN: NL49 INGB 0006 3199 49

Secretariaat tel: 06-42741790
email: info@abcommissie.nl

uw email van: 1 december 2017
uw kenmerk: -
ons kenmerk: 17 095 sv
betreft: uitbreiding bouwvlak
aanvrager: de gemeente Stichtse Vecht
betreft: de heer K.J. Kruiswijk en mevrouw M.C.J. Kruiswijk-Zijdeveld
locatie: Straatweg 188 te Loenen aan de Vecht
adviesaanvraag ontvangen: 1 december 2017

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Stichtse Vecht

Woerden, 18 december 2017

Geacht college,

Naar aanleiding van uw verzoek om advies berichten wij u het volgende.

Aanvraag

Uw verzoek betreft een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een beroep dat is ingesteld door c.q. namens de heer K.J. Kruiswijk en mevrouw M.C.J. Kruiswijk-Zijdeveld tegen het besluit van 2 december 2015 van de raad van uw gemeente tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied Noord'. Genoemde rechter heeft ten aanzien van het beroep van de heer en mevrouw Kruiswijk bepaald dat uw gemeenteraad hen in de gelegenheid moet stellen om de benodigde onderzoeken voor de gewenste mestvergistingsinstallatie aan te leveren en vervolgens het concrete bouwplan dient te beoordelen.

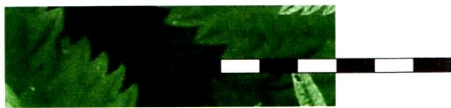
Met het oog op de overwegingen 16.3., 16.4. en 17, weergegeven in de uitspraak van de rechter, verzoekt uw college onze commissie te adviseren over het door de heer en mevrouw Kruiswijk aangeleverde aanvullend onderzoek.

Leden van de Agrarische beoordelingscommissie hebben voornoemd bedrijf bezocht op 15 december 2017 en met de heer K.J. Kruiswijk de plannen en bedrijfssituatie besproken.

Bestemmingsplan

Het perceel ligt binnen het plangebied van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied Noord' (gemeente Stichtse Vecht). Op het perceel rust de bestemming 'Agrarisch met waarden'. De als zodanig aangewezen gronden zijn onder meer bestemd voor grondgebonden veehouderijbedrijven.

Het toetsingscriterium ontleent onze commissie aan het gestelde in de ruimtelijke

onderbouwing van Agra-Matic (p.7) waar deze vermeldt dat in het ontwerpbestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen ten behoeve van het vergroten van het bouwvlak (art. 3.7.1).

Artikel 3.7.1 bepaalt dat

1. wijziging van de begrenzing van het bouwvlak alleen toelaatbaar is, voor zover een doelmatige agrarische bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt;
2. de noodzaak tot uitbreiding dient aangetoond te worden door middel van een bedrijfsplan waarbij tevens moet worden aangetoond dat sloop en herbouw van bedrijfsgebouwen niet tot de mogelijkheden behoort.

Het bepaalde in de leden 1. en 2. is het toetsingskader voor ons advies.

Huidige situatie / nieuwe situatie

Ongeveer drie en een half jaar geleden, op 7 juni 2013, is door onze commissie eerder advies (kenmerk 13 061 sv) uitgebracht in verband met een aanvraag voor een opslagloods (circa 1.072 m²). De meeste bedrijfsgegevens zijn bij benadering nog relevant voor de huidige situatie en worden hierna derhalve herhaald en waar nodig aangevuld.

Het melkvee- en vleesveehouderijbedrijf werd sinds 2000 geëxploiteerd als maatschap door de heer K.J. Kruiswijk en zijn echtgenote, mevrouw M.C.J. Kruiswijk-Zijderveld. Inmiddels is de maatschap overgegaan in een Vennootschap Onder Firma (VOF).

Om te kunnen bepalen waar de VOF voor de bedrijfsvoering qua grond en dieren over beschikt, heeft onze commissie aan aanvragers verzocht de Gecombineerde Opgave (GO¹) 2017 in te zenden. Aangezien onze commissie deze tot heden niet heeft ontvangen, geldt voor de omvang en gebruikswijze van grond en de aantallen/soorten dieren op het bedrijf een voorbehoud. Om in deze gegevens toch enig inzicht te geven vermelden wij hierna de gegevens als vermeld in het rapport van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (StAB) van 3 februari 2017.

Volgens genoemd rapport van de StAB beschikt de VOF over totaal circa 76 hectare grond, waarvan 26 hectare in eigendom is. De overige gronden worden gepacht.

Onder voorbehoud van de aanlevering van genoemde GO kan de veestapel op het bedrijf vooralsnog bepaald worden op circa 50 melkkoeien en circa 200 stuks vleesvee en/of jongvee.

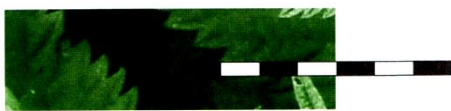
De vleesveehouderij richt zich op het afmesten van vleeskoeien en -stieren, waarnaast ook zoogkoeien worden gehouden. Een deel van de vleeskoeien wordt aangekocht en slachtrijp gemaakt op het bedrijf. De aanvrager houdt het vleesvee voor de niche-markt. Hij voert het vleesvee een speciaal mengsel aan voeders waardoor een speciale vleeskwiteit wordt behaald. De heer Kruiswijk levert aan verschillende slaggers in de omgeving; hierdoor kan hij een betere omzet per dier maken.

Voorts worden hobbymatig twee paarden en een pony gehouden.

Aanwezige bebouwing

- bedrijfswoning;
- grupstal met drijfmestroosters (78 standen), in gebruik voor droge koeien, jongvee en vleeskoeien;

¹ Gecombineerde Opgave voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

- schuur met werkplaats (totaal circa 240 m²), in gebruik voor stalling van machines en tevens voorzien van drie paardenboxen;
- potstal, grotendeels in gebruik voor vleesvee (circa 70 stuks) en een klein deel voor de opslag van mest;
- potstal (totaal circa 840 m²), twee derde deel is in gebruik voor vleesvee (circa 60 stuks) en een derde deel voor stalling van machines en voor opslag van hooi en stro;
- potstal, in gebruik voor jongvee (12 stuks) op stro;
- opslagloods (circa 1.072 m²); deze loods was in 2013 aangevraagd voor de stalling van machines en de opslag van hooi, stro en losse veevoergrondstoffen maar is in 2015 gerealiseerd en thans in gebruik als vrijloopstal voor circa 45 à 50 koeien en voorzien van melkrobot. In deze vrijloopstal is de ligruimte van de dieren ingestrooid met een dikke laag houtsnippers, die uiteindelijk tezamen met de mest en urine composteert tot een humusrijke stapelbare bedding die uiteindelijk als bemesting op het land kan worden aangewend.

Onze commissie merkt op dat zij onderhavige locatie reeds eerder heeft bezocht op 17 mei 2013 en 23 december 2013. De mede uit deze bezoeken voortvloeiende adviezen behelsden de bouw van een opslagloods respectievelijk een hondenpension. Tijdens het onlangs door onze commissie gebrachte bezoek op 15 december bleek dat de in 2015 gebouwde opslagloods niet in gebruik is voor opslag maar dienstdoet als vrijloopstal voor melkkoeien en voorts dat de hondenkennel (nog) niet is gebouwd. Dit geeft onzes inziens aan dat ook concrete plannen kunnen worden gewijzigd alvorens zij worden uitgevoerd.

Plan

De vennootschap heeft de volgende plannen ontwikkeld:

- 1) het verlengen van de bestaande vrijloopstal en het plaatsen van een tweede melkrobot, zodat de capaciteit verdubbeld wordt naar 100 à 120 melkkoeien;
- 2) het bouwen van 4 sleuvsilo's;
- 3) het plaatsen van een monovergister met warmte kracht koppeling (WKK) om van het gas uit de vergister elektriciteit op te kunnen wekken. Daarnaast wordt ook een nieuwe vaste mestopslag gerealiseerd.

Gegevens

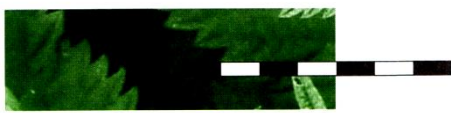
De gegevens in dit advies zijn gebaseerd op het bedrijfsplan Mts. Kruiswijk van Agra-Matic d.d. 28 november 2017, de opgestelde Ruimtelijke onderbouwing Rijksstraatweg 188 te Loenen aan de Vecht van Agra-Matic d.d. 23 december 2014, aangevuld 29 november 2017 en de informatie verkregen tijdens het bedrijfsbezoek.

Vraagstelling

U vraagt onze commissie het aanvullend onderzoek voor het vergroten van het bouwvlak ten behoeve van een mestvergistingsinstallatie te beoordelen.

Onze commissie merkt op dat sprake is van een volwaardig agrarisch en grondgebonden bedrijf.

De uitbreiding van de vrijloopstal en de voeropslag is noodzakelijk en doelmatig voor de bedrijfsvoering. De huidige melkveestapel is volgens bedrijfseconomische normen ondergemiddeld en om de continuïteit te verbeteren is vergroting van de melkveetak doelmatig.

Het is afhankelijk van de individuele bedrijfssituatie of een monovergister c.q. microvergister haalbaar is. In veel gevallen blijkt dit namelijk niet het geval te zijn. Het principe van de monovergister draait om dagverse drijfmest²; deze heeft de hoogste gasopbrengst en wordt vergist zonder toevoeging van zogenaamde co-producten. Wanneer de mest langer in de mestkelder blijft, begint het vergistingsproces namelijk al in de kelder waarbij het gas ontsnapt en dus het gasopbrengend vermogen van de mest daalt. Voornamelijk op bedrijven met meer dan 5000 m³ dagverse mest per jaar zou toepassing van een monovergister mogelijk c.q. rendabel kunnen zijn³. Deze voorwaarde is echter geen garantie voor de haalbaarheid: om een haalbaar plan te hebben moeten alle voorwaarden kunnen worden ingevuld op het bedrijf.

Om 5000 m³ vergistbare mest beschikbaar te hebben zijn er in de praktijk circa 125 koeien met bijbehorend jongvee nodig (6 stuks per 10 melkkoeien), waarbij de dieren het hele jaar opgesteld zijn en alle mest in de put of kelder valt. Op het bedrijf van de maatschap Kruiswijk zijn de melkkoeien gehuisvest in een vrijloopstal, waardoor - als gevolg van dit type stal - slechts de helft van de mest als drijfmest beschikbaar komt en de andere helft tezamen met de houtsnippers in de ligruimte achterblijft.

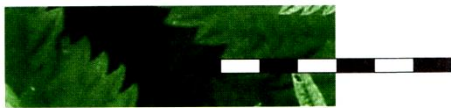
Vanuit de overige stallen is het slechts beperkt mogelijk dagverse mest te halen. Om dagverse mest te winnen is het belangrijk de mest bij elkaar te kunnen schuiven en vanuit een kleine mestkelder of afstort naar de vergister te kunnen verpompen. De bestaande grupstal is daar thans niet voor geschikt, maar zou middels bouwkundige aanpassingen hiervoor geschikt gemaakt kunnen worden. De andere stallen betreffen potstallen waarin het vee ligt in met stro of ander materiaal ingestrooide ligruimtes waarbij de combinatie van dit strooisel en de mest leidt tot zogenaamde vaste mest. Deze mest is stapelbaar en niet verpompbaar en is derhalve niet geschikt voor de bedoelde vergistingsinstallatie. Daarbij is de omvang van de veestapel, ook na uitbreiding, naar de mening van onze commissie te gering voor de haalbaarheid van een vergister. Ook zijn de huisvestingssystemen, zoals de reeds vermelde grupstal, niet ingericht op het maximaal opvangen van dagverse mest. Er kunnen ook andere omstandigheden zijn waardoor er van de gangbare voorwaarden afgeweken kan worden en er toch een haalbaar plan is, echter zijn deze omstandigheden voor het onderhavige bedrijf niet gebleken. Onze commissie is derhalve niet overtuigd van de haalbaarheid van mestvergisting op dit bedrijf en acht het plaatsten van een mestvergister derhalve niet noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Onze commissie acht een uitbreiding van het bouwvlak ten behoeve van een mestvergistingsinstallatie dan ook niet noodzakelijk.

Voorts merkt onze commissie op dat het slopen en herbouwen van bedrijfsgebouwen niet tot de mogelijkheden behoort, aangezien de bestaande gebouwen alle gebruikt worden voor de agrarische bedrijfsvoering.

Hoewel het verzoek van uw college zich richt op de voorgenomen plaatsing van een mestvergistingsinstallatie, merkt onze commissie tenslotte op dat de verlenging van de vrijloopstal en de plaatsing van 4 sleufsilos wel noodzakelijk zijn voor een doelmatige

² Dagverse mest kan ook stalmest zijn. Alleen moet de inrichting van de gebouwen zo zijn dat dit eruit gehaald kan worden elke dag. Bijvoorbeeld bij een mestafvoer in een grupstal is ook dagverse vaste mest te winnen. De grupstal van de firma Kruiswijk is echter niet zo ingericht, maar met drijfmestroosters. Het grootste deel van de stalmest is niet dagvers op dit bedrijf. Dit valt in de pot- of vrijloop gedeelte van de stalling en is niet op praktische wijze dagvers te verzamelen.

³ <https://www.dlvadvies.nl/nieuws/verse-mest-must-bij-microvergisting/261> Geraadpleegd 18-12-2017

agrarische bedrijfsvoering. Uitbreiding van het bouwvlak ten behoeve van deze voorzieningen is wel noodzakelijk.

Conclusie

Het agrarisch bedrijf aan de Rijksstraatweg 188 te Loenen aan de Vecht is te beschouwen als een volwaardig grondgebonden veehouderijbedrijf. De omvang van de veestapel, ook na uitbreiding, en de wijze waarop het vee wordt gehouden zijn redenen waarom onze commissie niet overtuigd is van de haalbaarheid van mestvergisting op dit bedrijf. Om die reden is het plaatsen van een mestvergister naar onze mening niet noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en is het voor de mestvergister niet nodig het bouwvlak uit te breiden. Verlenging van de vrijloopstal en de plaatsing van 4 sleufsilo's zijn wel noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en derhalve ook de uitbreiding van het bouwvlak ten behoeve van deze voorzieningen.

Hoogachtend,

Stichting Agrarische Beoordelingscommissie
Namens deze,

L.o.

ing. T.J.M. Broers, secretaris